

LA REFORMA AFECTA TOTHOM

El Patronat Municipal d'Escoles d'Infants davant la Reforma del Sistema Educatiu.

“ .....així l'home tampoc no arriba a home per l'edat, sinó només perquè ha satisfet fidelment les exigències de la seva infantesa, de la seva adolescència i de la seva joventut.”

Friedrich Fröbel (1782-1852)

L'educació, entesa com una activitat social, està sotmesa a les característiques específiques que defineixen la realitat social actual. L'estructura familiar, l'existència dels mas-media i la seva influència en la població, els avanços tecnològics existents, el fet del pluriculturalisme i altres factors específics de la nostra societat, fan que ens haguem de plantejar el fet educatiu en totes les seves dimensions.

Un fet que ha repercutit directament en la nostra societat ha estat, sense dubtes, la incorporació de la dona al món del treball.

En principi, i degut fonamentalment a motius socio-econòmics, la persona que fins ara era la responsable directa de l'educació de l'infant ha de delegar part de la seva responsabilitat a una nova institució: la guarderia. Les primeres guarderies anomenades laborals varen ser creades, durant el desenvolupament industrial, per les pròpies empreses.

Al mateix temps apareix una nova línia de pensament psicopedagògic, avalada per autors com Piaget, Wallon i molts d'altres, que defensen la importància de l'educació en els primers anys de vida, afirmant que és durant el primer any de vida quan es formen les bases de la personalitat, i postulant que és durant els 7 primers anys quan es fa un desenvolupament harmònic tant dels trets intel·lectuals, com

dels trets de caràcter. Aquestes teoritzacions fan que la pedagogia infantil tingui una importància específica, dintre de tot el procés educatiu de l'home. La guarderia no es pot convertir amb una institució que tan sols permeti la incorporació de la dona al món laboral, sinó que s'ha de transformar en una institució educativa que possibiliti i faciliti el procés de desenvolupament global dels més menuts.

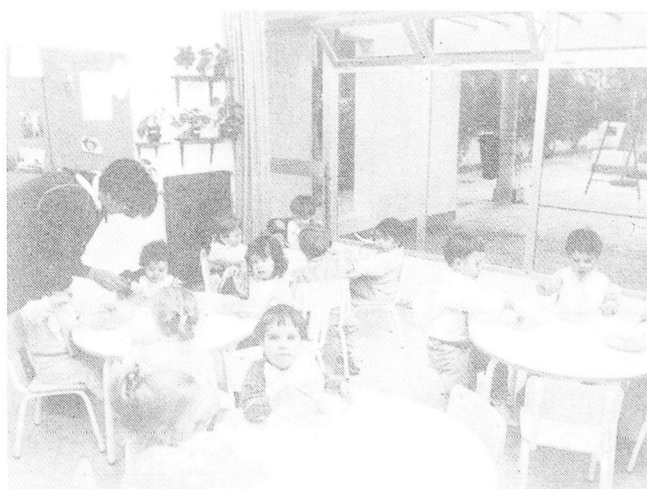
Amb aquest canvi de concepció de la institució que atén els infants, l'educació infantil passa a formar part de tot el procés educatiu. Apareix la necessitat d'oferir una qualitat educativa, enfront de satisfer, tan sols, uns mínims socials. A partir d'una presa de consciència tant social, com educativa, l'atenció dels infants esdevé una etapa educativa específica, amb uns continguts i procediments propis que venen determinats per les característiques específiques del desenvolupament dels infants.

Fins fa poc només es valorava la validesa i el nivell social que donava el coneixement dels conceptes que en el fet educatiu es transmetien. Actualment, el fet educatiu s'entén des d'una òptica més complexa, on totes les estratègies a utilitzar i les actituds i conceptes a treballar, formen part d'aquest fet. El Com?, el Quan, i el Per què? són elements indispensables del Què? ensenyar i tots junts han d'estar amb constant equilibri.

A partir de la realitat social actual, i de les noves necessitats educatives que exigeix, basades en el repte fonamental d'assegurar la qualitat de l'ensenyament per l'educació del futur, el Ministeri d'Educació i Ciència crea la Llei d'Ordenació General del Sistema Educatiu, que defineix de forma essencial l'estructura

de la reforma del sistema educatiu de l'Estat Espanyol.

Els canvis rellevants, que aquesta nova llei planteja, necessitaran amplis períodes de maduració en la comunitat educativa i en el conjunt social, ja que cap reforma consistent pot arrelar sense l'activa participació de tot l'estrat social. La Reforma Educativa haurà de ser un procés continu, una permanent posada en pràctica de les innovacions i dels mitjans que permetin a l'educació servir a les finalitats que la societat li encomana.

Dins d'aquesta nova llei apareix com a etapa educativa de caràcter voluntària i no obligatòria, l'educació infantil (període entre els 0-6 anys) i es regula la seva aplicació. Tal com la llei indica, el fet de la no obligatorietat, no és contradictori amb que existesqui una regulació legal dels elements bàsics que configuren l'educació infantil. L'objectiu fonamental d'aquesta educació és contribuir al desenvolupament físic, intel·lectual, afectiu, social i moral dels infants, a través dels anomenats "aprenentatges significatius".

Fins ara la qualitat d'aquesta educació queia amb mans d'aquells que eren sensibles, i tenien prou recursos per atendre les necessitats del desenvolupament dels infants. Amb l'aparició de la reforma del sistema educatiu es reconeix la importància específica de l'educació infantil dins del procés educatiu personal i es regula la creació de centres adreçats

a cobrir aquesta etapa.

Les instal·lacions i condicions materials dels centres, les titulacions del professorat necessàries per desenvolupar aquesta etapa educativa, el nombre d'alumnes per unitats escolars, l'elaboració del Projecte Educatiu de Centre i l'elaboració d'una contextualització del Disseny Curricular Bàsic en el Projecte Curricular de Centre són les peces claus que, a partir del desenvolupament de la LOGSE i dintre de les escoles del Patronat Municipal d'Escoles d'Infants, caldrà analitzar i realitzar.

Dins el marc de la nova Llei els centres tenen autonomia pedagògica que els permet:

- desenvolupar el seu Projecte Educatiu de Centre: objectius i estructura organitzativa docent i configuració i exercici de la funció directiva en els mateixos.

- i desenvolupar i completar, a partir dels aspectes bàsics del currículum que el Govern ha fixat com a ensenyances mínimes, el currículum en el marc de la seva programació docent, entès com el conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics, criteris d'avaluació -tant de la pròpia pràctica educativa de cada professional com dels continguts conceptuals, procediments i actitudinals- i estratègies de col·laboració amb les famílies, de l'etapa, cicles i graus.

Perquè tots aquests fonaments de la LOGSE es puguin projectar i portar a terme dintre de les escoles del Patronat Municipal d'Escoles d'Infants s'han de donar unes certes condicions prèvies que han de fer factible l'adequació de tota la institució en el nou marc legal. Es fa necessari poder reflexionar per trobar la relació entre l'activitat de cada dia i l'objectiu de futur, partint de la característica de què moltes vegades el llenguatge educatiu i administratiu són incompatibles, fet que origina que l'elaboració d'un projecte en comú sigui una tasca laboriosa.

El Patronat Municipal d'Escoles d'Infants de Palma, es va crear l'any 1979, per gestionar 4 escoles d'infants que fins aquell moment ofería un servei a la societat que estava en mans privades. El pressupost pel curs 91-92 és de 260.986.000 ptes. i el finançament es realitza, fonamentalment, amb el pressupost ordinari de l'Ajuntament i amb les quotes dels pares. La legislació a què fins ara s'havia de

supeditar aquesta fundació, era quasi bé inexistent, ja que l'Ajuntament de Palma no té cap regulació específica que reguli l'obertura i el funcionament d'un centre dedicat a l'atenció dels infants i la nostra Comunitat Autònoma no te transferides les competències en matèria d'educació.

La tipologia de gent que hi ha treballat i que hi treballa, juntament amb una orientació política ha fet que l'opció escollida sigui, amb la mesura en què el pressupost ho ha permès, la de qualitat del servei ofert. A partir dels recursos econòmics, d'infraestructura i humans de què s'ha disposat, l'objectiu essencial ha estat el de facilitar el desenvolupament de l'infant -un infant global, inserit dintre d'un grup social, però amb unes característiques específiques- mitjançant l'activitat del joc, -com activitat fonamental d'aquesta etapa-, i mitjançant una relació seriosa i respectuosa de la personalitat de l'infant, amb una actitud d'escolta per part de l'adult. Aquesta institució educativa és complementària al grup familiar i es fa necessari que entre les dues estructures existesqui un fort lligam de comunicació i col·laboració, per assegurar la qualitat i continuïtat de l'educació en aquesta etapa.

Amb aquesta manera d'entendre l'educació infantil les escoles municipals coincideixen amb l'esperit en què la LOGSE defineix aquesta etapa, però pel seu desenvolupament caldrà potenciar, des dels estaments polítics, un projecte temporalitzat d'adequació a la mateixa que prioritzi els següents aspectes:

1.- Estudi, de camp i pressupostari, de les instal·lacions i condicions materials dels centres, pel posterior ajustament al Reial Decret que estableix els requisits mínims dels centres que imparteixen l'etapa d'educació infantil.

2.- Analitzar, temporalitzar, potenciar i pressupostar estratègies per solucionar la falta de titulació del personal contractat.

3.- Facilitar unes condicions d'organització, estructurals i de formació que permetin la investigació i la innovació, en els àmbits metodològics, tecnològics, didàctics i organitzatius, a totes les escoles, mitjançant l'objectiu de promoure la feina en equip, com elements bàsics de la qualitat de la institució escolar, definida a través del seu Projecte Educatiu amb la concretització del seu Projecte Curricular.

S'ha de fomentar la feina en equip, consensuant un determinat tipus de treball i funcionament que configuren una metodologia específica que tingui com elements constituents el conflicte positiu, la contrastament i la coactuació entre els membres de l'equip i que eviti les duplicitats i la incomunicació.

La consecució de tots aquests aspectes requereix un posicionament per part del Patronat Municipal d'Escoles d'Infants, per establir una dinàmica de canvi, que aposti per l'aplicació de la Reforma del Sistema Educatiu pels professionals i d'aquesta manera optimitzar el fet educatiu.

Maria Antònia Fiol

Tècnica d'Educació Infantil del PMEI

llibreria
galeria d'art

drac màgic

LLIBRES INFANTILS
VIATGES
VÍDEO-ÀUDIO
JOCS
TEXTOS EGB
MATERIALS REFORMA

C/. JERONI ANTICH, 1 -"CANTONADA PLAÇA PATINS"
Tel. 712717 - Fax. 7178091- 07003 PALMA DE MALLORCA